

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twoj swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swérnje džělaš
Wśdne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebes mana,
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kózdu žobotu w Ssmolerjez kuihczischczerni w Budyschinje a je tam sa schtowrtletnu pschedplatu 40 np. dostač.

Njedžela Septuagesima.

1. Kor. 9, 24—27.

G njedželu Septuagesima sapocža šo w starej zýrkwi posczenje sa duchownych, sa lud halle s póstnizami. Duž ſebi tuta njedžela tež hízom sa njedželski tekſt ſłowo žadasche, kiž na posczenje dopominasche. To cžini tež dženžniſhi tekſt se žiwenjapoloñymi, wótrymi ſłowami. My jało evangelszy kſchesczijenjo drje teho posczenja wjazy nimam, kiž w tym wobsteji, ſo ſo mjañnych jédzi abo dospołneho naſyčenja ſdžeržis; ale duchowne posczenje hiſcze mam; to dyrbi naš w naschim zýlym žiwenju wusnamjenecz. A to je to, k cžemuž naš nascha dženžniſha epistola wabi. Wona pak nam praji,

1. k cžemu tajke duchowne posczenje wjedže, a
2. w cžim wono wobsteji.

1. Njewescze wý, ſo cži, kiž wo wjetu běža, běža wſchitz, ale jedyn woſmje dobycze? Dha běžcze tał, ſo jo do ſahnječe! Sswjaty Pawoł běſche muž, kiž w połnym žiwenju ſtejesche. Hdyz jeho woczi na njebjekim wižaschtej, tola nimo ſemſkeho njehladaschtej. Wón žiwenje ſnajesche a ſ teho bjerje wón pſchirunana, ſo mož ſ nimi ſwojim cžitarjam njebjefke wězy a bōjske wucžby roſjañnicz a do wutroby ſaſhczepicz. Sa ſwězu dýrbjachu jím wone ſkužicz, ſo bych u jím bōjske potajnstwa wotkryle, a ſdobom ſa hoſdžik, ſo bych u ſo jeho napominanja k pojmatkej kaž pſchibile, ſo bych u tam wostale. Tał wjedže wón ſwojich cžitarjow won psched město Korinth na polo,

hdžez bych u ſylni mužojo wo wjetu běhasi. Dlejschi a ſchěrschi rum bě tam wotykany a na nim poczachu na date ſnamjo młodzi ſylni mužojo wo wjetu bězecz. Wſchitz ſwoje mož napinachu. Schtóž by prěni na kónz pſchischoł, by dobyczeb był. A ſchto ſo jemu ſa to doſta? Wěnz, ſe ſchmrékowych haſosow abo eſeuja nawithy. A dale nicžo. Ale ſa wulfu cžescz placzesche tajke dobycze pola ludzi. Wſchitz dobyczerja khwalachu, kózdy chzysche jeho widzecz, ſchtóž možesche ſ nim ſłowęko poręczecz, bě ſbozowny, ſpěwarjo ſanochowachu jím k cžesczi ſwoje ſpěwy. A ſbóžnych khwalachu starskich, kótrzychž džeczi běchu ſ tutych bědzenjow ſ dobyczertskim wěnzom domoj pſchischle.

My mam ſe podobne wo wjetu běhanje abo jěſdzenje netko tež we ſwojim kraju. Naschi wótzojo drje nicžo wo tym njewedžachu. Sa jich cžaž „prózowasche ſo kózdy, ſo by ſ rukomaj dželal něſhto dobre,” duž ſa tajke hrý žaneje khwile njebě. Netko pał ſo ſmět ſe wſchelakimi prósđnikami mjerwi, kiž tež wo wjetu běhaja, jěſdža na wſchelakich kofeſbach, wosach a lódzach, jěchaju, hraju, ſpěwaju a huſluja atd. Cži wſchitz maju tež dobycze psched wocžomaj. To je ſ džela wjetſchi pjenjes, někajſte ſkote ſudobje abo něſhto podobne. To najwažniſhe je pał tež jím ta cžescz, ſo ſu dobylí. W nowinach ſo jich mjenia mjenuju a jich ſnamjo wotčiſhczuje, zýla wokolina wo nich khwili rěči.

Alle ſchto je ſkónczne tajke dobycze winoſte? Sachođnu krónu ju Sswjaty Pawoł mjenuje. Bóryš bě ſchmrékowy wěnz ſwjadnyk. Schtó pał rad na ſeſuſhenu jehlinu

hlada? A s čeſčju njebe wjèle ſlepje. Hdyž by ſa ſeſto druhí dobył, by prěni ſabytý był. A w naſchim čaſbu taſke hry wjetſcheho wuzitka nimaju. Dobytý pjenjeſ je bórſy wudatý a pscheczinjeny. A ſwětna čeſč je kaž blónzo, kiz khwilu czi ſwěczi, potom paſ ſo ſkhowa. Pschi tym je dobyczer husto pschi ſwojim wo wjetu běhanju ſabył, ſa ſwoj dom ſo ſtaracž, ſo je bórſy khudoba pola njeho wſchědných hōſcz. A hdy by taſki dobyczer čeſčenjen a bohaty wostał hacž do kónza — ſchto ſměje ſe ſwojich dobycžow ſa wěcznoſcz? Do tamneho živjenja jich móz njebožaha.

Mý jako kſcheczijenjo mamy teho dla druhe dobycze psched wocžomaj — njeſachodnu krónu, wěczne živjenje. To je ta parla, kiz tón pschekupz namala, a wón pscheda wſcho, ſchtož mějeſche, a kupy ſebi ju; to ſu te měſtna, na kotrež Khryſtuš počasuje, hdyž praji: w mojeho Wótza domje je wjèle wobydlenjow, ja du tam, wam te měſta pschihotowacž; to je to ſbože, kiz Schčěpan wohlada, jako ſo, ſak mjenjemi ſwojich njeſcheczelow roſbitý, krawawý na ſemiju ſwjeſe, a jeho woblicž ſo pschekraſni; to je ta kraſnoſcz, wo kotrejž my nětko ſpěwamy:

Moja wutroba ſej žada
Džel tej' wulkej' kraſnoſče,
Hdjež ſo ſwěczi rjana króna
S njebojſkeho kraſnoph' tróna,
Kotraž tym je hotowa,
Kiz tu ſwěru wojuja.

A tutu krónu móža wſchitzu, kiz běža, niz jenož jedyn, dobycž. Njebojſče wj, ſo czi, kiz wo wjetu běža, běža wſchitzu, ale jedyn wo ſmje dobycze? To je to ſrudne pschi wſchěch ſwonkownych wo wjetu běženjach, ſo jenož jedyn dobudž. Kaf ſo ludžo pschihotuja, niz dny, ale njebojſele doſlo, kelfo wudawkow maju, kaf ſo na dobycze wjeſela, kaf ſo pschi běženju prózuja! — a ſkonečne jenož jedyn ſ nich dobudž. Na jeneho ſu wſchitkich wocži ſloženej, jenemu wſcha čeſč pschipadnje — a wſchitzu druſy du proſdni domoj, ſ nimi te ſlemjene nadžije.

Hinak je pola naš, kiz ſtejimy ſa njebojſkej krónu. Kaž w kózdej rožowej křepje zyłe Bože blóncožko woſna- mienjene widžiſh, kaž twoje wóczko zyłe blónzo we ſebi wobſah, kaž mý wſchitzu teho jeniczkeho blónza zyłe ſwětlo wuziwanym, runje tak kózdy kſcheczijanski běžer tu zyłu nje- bjeſku krónu dobudž.

A duž ſo tež teho wjeſelimy, hdyž ſo druſy ſ nami wo to ſame dobycze prózuja a hdyž ſ nami w tei ſamej wěrje po tuthim ſbóžnym pucžu poſracžuju. Husto cžitam, ſo je pschi wo wjetu běženjach jedyn druhemu koło jeho woſa naſamał, abo jeho konjej wótry hoſdžik psches kopyto do mjaſha dyrił, abo ſo je pschi běženju do njeho ſtorežił, ſo je padnył. S teho widžiſh, ſ kajkej helskej ſawicežu drje druhdy jedyn na druhého poſracžowanje hlada, a kaf ſo jeho wutroba ſkradžu woſcheczerja, hdyž druhich do ſady woſtawacž widži. Druhich njebože twari jeho ſbože.

Mý paſ jako kſcheczijenjo, hdy by ſchtó wot někajkeho pada pschekhwatany ſo podžunył, pomhamy jemu horje, ſo bychu druſy ſ nami do prěka pschischi. Kaž Doseſovi bratſja bjes Benjamina domoj njechach, tak žadamy ſebi tež my, ſo bychmy ſo wſchitzu jedyn druhého ſa ruku wjedli a wſchitzu napschecžiwo cžahnyli — k njebojſkemu dobycžu.

2. Šchtó paſ na wotyknjeny kónz dónidž? Tón, kiz ſo duchownje poſcziež roſym. Kózdy paſ, kiz ſo běži, ſdžerži ſo wſchitkich wězow. Wobežejne

běchu pschihotowanja k běženjam psched měſtom Korinthom. Věta doſlo ſo mlodži mužojo wutwucžowachu, ſo wſchěho ſdžeržowachu, ſchtož mohlo jich možy blabiež. A blnli ſtipichu w prawym čaſbu na měſtno běženja a ſ napina- njom wſchěch možow pocžachu na to běžecž.

Bjes pschihotowanjow tež pola naš njeńdže. Kathol- ſta zyrkej dawa tu wjèle na cželne poſczenje a poſkucžowa- nje. A hdyž je ſ dženſniſchim teſtom pôſtnym čaſ ſapocžala, je ſ tym prajicž chyła: Poſczenje dawa czi krónu živjenja dobycž. My poſczenje cžiſče ſacziſhnyč njecham a něſchto ſ njeho tež my evangeliſh hisheze mamy — ale my ſnaje- my wažniſche poſczenje. Šdžeržecž chzemý ſo cželnych lóſchtow a wſchěch ujepocžinkow — niz jenož w pôſtnym čaſbu, ale psches zyłe ſeſto — niz jenož w starobje, hdjež to wjazy nicžo cžegke njeje, ale hizom ſa mlode a ſrenje ſeſto. Šchtóž je ſo psches měru najedł a napík abo ſo wjèle drafty wobleſt, w běženju do ſady woſtanje. Šchtóž ſo w hréchach mota, ſchtóž na ſeňſkých kublach wiſhy, kaf dha chze tón do prěka pschincž na tym pucžu, kiz do njebojſ wjedže? Wſcho wjasa jeho na ſeňſke, wſcho ſtorka jeho do ſady. Hdyž ſo teho dla khory, ſo by wotkoril, wſchelakeje jemu ſubeje jědže woſtaja, hdyž lódžnik pschi blónym wičorje wſchě kubla ſ lódže ſmjetu, ſo by ſebi živjenje ſdžeržał, njebojrbjeli my, hdjež ſo wo ſbóžnu wěcznoſcz jedna, doſež možy měč, ſo hréchneho woſchnia ſdžeržecž?

A hdyž je trjeba, chzemý ſo tež, kaž ſswj. Pawoł, ſe wſchej možu do ſwojeho njeſchecžela dacž. My mamy wſchitzu njeſchecžela, kiz widžecž njebojſe, ſo my na pucžu živjenja do prěka pschindžem. S kózdej krocželu do prěka ſhubimy ſo my bôle ſ jeho knjeſtwa. Tón nje- ſchecžel je paſ Sly Duch, a wón ma ſwěrnehho pomožnika, kiz je jemu pschezo k woli, kiz jemu na ſlowo poſlucha; to je paſ tón ſtary cžlowjek w naš, naſche poſhilene k hré- cham, naſch lóſcht k ſlemu. Šchtóž tutenu ſtaremu cžlo- wjeku poſkuje a jemu napschecžiwo njeſtupa, bórſy w rje- cžasach ſleho njeſchecžela ſtona. Pschecžiwo jemu mamy teho dla ſwoje pjaſeče trjebacž. Tak rucež hacž ſo w naš někajke wabjenje k ſlemu ſběha, dyrbi Pawoł psched nami ſtacž, kaf wón kaž prawy duchowny ryečeř bjechtuje, a kaf wón niz do loſta, ale do njeſchecžela ruha. Tak dyrbimy wſcho ſle požadanie, njech ſo nam hisheze bôle ſpodoba a njech nam hisheze wjetſche ſbože ſubi, ſ možu podklóčecž, wſchěnje ſ nowa. My ſkonečne dobudžemy, a potom budže naſche cželo woſkludžene a budže to cžinicz, ſchtož ſebi ſwjate piſmo a naſche ſbože žada.

Mý mamy paſ ſo wo to ſtaracž, ſo bychu tak wſchitzu czi cžinili, kiz ſu nam na ſtaracž poſoženi, džecži, wuežom- zy, blužobni atd., ale pschede wſchém mamy ſami tajzy běžerjo bjež, ſo bychmy něhdže, hdyž druhim prědujemy, ſami do poroka njeſadli.

Duž do prěka na běženje wo njebojſku krónu! Šchtóž je mlody, njech hizom mlode nohi na tutón pucž ſtaji, wón ſo teho kaž njebojſe, a ſchtóž je ſtary, tón khwataj cžim bôle, dokež budža jemu bórſy ſwjetor ſwonicž! Běžmy wſchitzu, doniž naš do ſowa njepožoža! Hamjen.

K. w H.

Kſcheczijanske běženſtwo.

Tak doſlo hacž ſym ſiwy a ſtrowý, je dželo moja pschi- bluschnoſcz, a jeli-ſo tule pschibluschnoſcz ſwědomicž dopjelnjam, dha mi to k ſohnowanju ſluži. Ale ſ tuthim dželom je tež běženje

sjednoczene, a schtož ſo pschi tym derje njewobara, do předka nje-
pschinidze. Tajzy, kotsiž lenjeho paſu a ſo napinac̄ nochzedža, ale
radſcho wužiwaju, hacž ſo býchu něſhto dobrého cžinili, žanhch wu-
ſpěchow nimaju.

Tola mi je hiſhcze jene druhe dželo nawdate w tymle mojim
ſenſkim čaſku, a pschi tym je tež bědzenje, haj wjele bědzenſtwa.
To je, ſo mam ſo wuſtejcz na to, ſchtož je horjelach, a honicž
k wotthknjenemu kónzu ſa tym darom, kotrýž počaje to njeboſke
powołanie Bože w Chrystuſu Jeſuſu, naſchim Jeſuſu. Ze mi to
tež naležazý nadawſ? Abo ſym jeno piſny w ſenſkim a ſachodnym,
na njewidomne a njesachodne paſ leni a bjesdžakny? W tym
pađe dyrbjał ſo hanibowac̄ psched džecžimi tuteho ſwěta; psche-
tož ſwětne džecži ſu džé njeprózniwe w pytanju teho, ſchtož ſebi
w one ſa ſwoje najwyschſche ſublo waža, njech ſu to pjeney,
cžecž abo cželné lóſcht. Woni ſwojim pschiboham wſcho wopro-
waju, ſchtož maju — ſwój cžaſ, ſwoje možy, ſwoje myſlenje, haj
ſwoje ſwědomje a ſwojeje dusche ſbóžnoſež. Tajki czlowjek, kotre-
muž jeno na to džé, kaf by ſwojim lóſchtam ſiwnoſež dawał a
ſwoju wolu pschewjedował, tón ſo tež ſa tym njeprascha, hacž
drusy psches to do njeboža pschiſtu, ale bjes ſmilenja a ſobu-
želnoſeže wón ſwój ſamér dozpicž pyta. Tak cži cžinja, kotsiž ſu
w tuthm ſwěcze bjes Boha ſiwi.

Ale nětko je mój ſamér wěczny a tón najnadobnishi, njeďhrbjal
ja tež wſchitko na to ſtajicž, ſo bých jón dožahnył? Abo chzu ja
w horliwoſci ſady tych wróčzo woſtacž, kotsiž ſo wo ſachodnu
krónu prózuja a ſebi pschi tym kízale býcz dawaju, mjes tym ſo
mi njesachodna króna napſchecžiwo ſiwa?

Ach, Bóh mi pomhaj, ſo žadny džen ani hodžinu njebohywam,
k cžemuž je mje wón powołał. Wón mi pomhaj k ſtrowej a wo-
ſtajnej horliwoſci, kotař w bědzenſtve njeuſprózni, cžiň mojej
wočzi jaſnej, ſo pschezo na ſwój wotthknjeny kónz hladatej a ſo
ja wſchitko cžinju ſ poſladow na tamny ſamér. Wſchitkých wězow
dyrbju ſo ſdzeržecž, ſo bých njesachodnu krónu doſtał, poſtakim
wožebje cželných lóſchtow, kíž napſchecžiwo duschi wojuja, laſomſtvo,
kotař duschi na ſenſke poſklađu putuje a jejne poſběhnjenje ſadžewa,
hordoſež, kotař ſwojich woſtacž do woſacžnych wýſchinow wodži
a k padej pschinjeſe. To je bědzenſtvo. K temu poſylni mje
Boža hnada a ſpočž mi Ducha možy a ſtrowej myſle a luboſče,
kíž njech mje pschewodžuje kóždy cžaſ, kaf ſo bých ſ kóždym dnjom
wotthknjenemu kónzej bliže pschischoł a na poſledk njesachodne a
njeſwjadnjene herbſtwo doſtał, kotař Bóh ſwojim džecžom dawa psches
Jeſom Chrysta.

F.

Bědzenje wo wěcznu krónu.

Šloš: Wſchitzy ludžo woſhal cžahnu —.
Chzeſch-li wěcznu krónu doſtačž,
Dyrbis̄ mužnje bědziež ſo;
S dobyčerjom móžes̄ woſtacž,
Běžis̄ pschemoh druheho.

Tola maſch ſo pschihotowacž,
Cželo, duschi poſylnjowacž,
Wſchitkých wězow ſdzeržecž ſo,
Níž cži ſteja napſchecžo.

Lubh Jeſu, twoja hnada
Dobyčze mi wuſtaji;
Sa nim moja duscha žada
W tutej hręſhnej cžahnoſci.
O kaf býſhcži ſo ta króna
Poła Jeſeswoho tróna,
Kotař je we njebju tam
Šhotowana bědzerjam!

Ach, to budže ſbóžna radoſež,
Hdyž mje debi króna tam!
Potom dopjelni ſo žadoſež,
Kotruž tudý w duschi mam.

Bědzenje drje dołho traje,
Bóh paſ moju ſlaboſež ſnaje;
Cželo běh tež poczeža,
Cžert a ſwět mje ſadžewa.

Duž, o Jeſu, ſ mozu ſwojei
Poſylni mje we ſlaboſeži;
Ssmil ſo ty nad nuſu mojej,
Wotſtroń hręcha ſadžewi.

Daj, ſo pschezo běh mój cžahny
Ze we twojim ſwětle jaſny,
Dha psches twoju ſaſlužbu
Wěčnu krónu doſtanu!

K. A. Fiedler.

Zyrkwiński pschedſtejicžer.

Ta hiſhcze dołho ſ zyrkwińſkim pschedſtejicžerjom njeboch, ale
ſebi tola hižom něſhto na ſwoje doſtojne ſaſtojſtvo wjedzich a ſo
teho wjezelach, ſo běch mje k temu ſežinili. Ta ſo tež nadžijam,
wo ſebi praſicž móz, ſo wſchitko, ſchtož tole ſaſtojſtvo wote mnje
žada, ſwědomieze cžinju. Ale níz wjazy, a to běſche tón ſmylk.
Pſchetož ſchtož cžinjach, bě moja winowatoſež, a ſo mohl něſhto
wysche teho cžinicž, to je mje naſch luby njebohi farař ras na-
wucžil. Žedny džen jeho na wjeſnej dróſy ſetlach, a tam wón
taſle na mnje ſarečza: „Wudowa Scherzyńa žaneho tepiadla wjazy
nima a wona je wſchal tak khuda a tak ſtara. Njemohli Wý jej
ſažen drjewa dojſeſež dacž?”

Ta wotmoſtich: „Haj, knjes fararjo, drjewo mam drje
hiſhcze ſtejo a wjeſbu mohl tež nadewſacž; ale ſchto mi je
ſaplačzi?”

Duž farař ſ boſa na mnje poſlada a potom džesche: „Ta chzu
jo ſaplačzicž, jeliſo mi ſlubicž, ſo chzeſe ſebi dženža wjeſzor,
prjedy hacž ſpacž pońdžecž, ſ 41. psalma 2., 3. a 4. ſchutecžku
pſchecžitacž.”

To teho ja radlubje ſwolich, pſchetož ja ſym ſebi pschezo
Bože ſlово wýſoko wažil. Brunkaj runje proſdnaj w hródži
ſtejſchtaj, duž popoſdnju wudowje Scherzynej wjeſbu drjewa do-
wjeſech a wjeſzor wſach ſebi ſwoju bibliju a cžitach 41. psalm.

Nó, knjes farař to drjewo njeje ſaplačzicž trjebał, runjež
chzeſe to naſajtra ſežinicz. Šchtož wě, ſchto w 41. psalmje ſteji,
je drje hižom pytnyl, cžeho dla níz. Šchtož paſ to njevě, ſa
teho chzu to jowle praſicž: „Derje temu, kotrýž ſo po nuſnym
horjebjerje; teho budže tón Jeſes wumóz w ſym cžaſu. Tón
Jeſes budže jeho ſwarnowacž a pschi ſiwiſenju ſdzeržecž, a budže
ſo jemu dacž derje hicž na ſemi.” Ta měnju, to móže ſebi kóždy
k wutrobje wſacž, my zyrkwińſy pſchedſtejicžerjo wožebje.

F.

Pomož w poſlednjej hodžinje.

(Skóncženje.)

Hrabja Berthold pſchistupi a cžitasche, psches ramjo ſwojeho
khęzora hladajo. Wón ſe ſylſami we wočzomaj ſlowa cžitasche,
kotař běch tam naſižane. Běſche wukas, ſo maja ſo ſchecžo ſa-
ſudženi woſhnadžicž. Wón pſched khęzora ſo ſlaſhnyſchi jeho
dobrocžiwu ruku koſchesche. Khęzor jemu ruku wucžahny, ſo by
papjeru ſashibnył a ſashglował. Skóncžne běſche wón hotowy.

„Tu!” wón proji, hrabi piſmo pſchepodajo, „wſmice a
chwatajcie do Brna. Pschinjeſe ſhnu, ſbože a měr. Ta wam

kaženje nôzneho spanja wodam, dokelž seže wý jako žwérny nijebojsný čłowjek mój prawy pscheczel." Wón pscheczelne na ramjo hrabje klepajo jeho se kyłami wot ho puščzi: „Dobru nôz, mój luby Berchtholdo, nětlo budu w dobrém mérje spacž."

Hrabja hisczeze ras s horzym džakom khézorowu ruku wółoschiwski, speschne se spanskeje komory a s khézorskeho hrodu khwataſche. Jako klonzo skhadžesche, jédžesche jeho wós hižom sažo do Brna, hdžez na njeho wjele tyžaz ludži se žedženjom czaſasche.

* * *

Ranje ſrudneho pjetka, na lotrymž dýrbjachu wotkudženi ſmjerež czeſpicz, běſche ſaſhwitalo. W haſach města Brna ſudowe hromady s njeměrom a ſe ſtrachom tam a ſem žolmjačhu. Pschi wrotach ſtejachu mnohotni měſchzenjo. Ssamo daloko won na drohu běchu ho wſchelazy wobhulerjo Brna podali. Woni wſchitzu naſdala na tu ſtronu hladachu, hdžez khézorske město Win leži. Wot tam dýrbjefche wočakowaný hrabja Berchthold s wumozerskim liſtom pschinicž. Kóžda prochowa mróčka bu ſ nadžiju a wjeſeloscžu witana. Ssnadž běſche to hrabja, kotrž ho ſ Winu wróčesche. Alle pschezo ſažo běchu ſkóržby a žaſoſzenja myleneje nadžije ſkyſchecž. Hrabja njepſchindže, wſcha jeho próza bě ſnadž podarmo byla.

Pschezo bôle a bble ho hróſbna, ſrudna hodžina bližesche. Kommandant twjerdzisny běſche ſurowy wojač. Wón mějſeſche ſwoju pschilaſnju a tuta pschilaſnja žaneje ſmilnoſče njeſnajesche. Kóždži wjedžesche, ſo jn wón ſ dypkom wuwjedže. W czmowym jaſtwe twjerdzisny ſedžachu ſchecžo ſaſhudženi. Woni běchu do bělych hréſchnikowych koſchlow ſwobleſani. Tich woblicža mějachu měrný, ſhmny napohlad. Wſchak hisczeze ſwojim žonam a džecžom poſlednje hórké božemje prajili njebečku. Mjes ſaſhudženym ſhodžachu tſjo mnichojo, kotrž mějachu njeſbožownych na bliſku ſmjerež pschihotowacž.

Wonka psched murjemi twjerdzisny ſedžachu žony a džecži wbohich mužow. Wone běchu hižom tak wjele plakale a žaſoſzile, ſo ho ſ jich wočow žane kyly wjazy ronicž njemóžachu. Wone ſ měrnym ſadwelowanjom na woſomik czaſachu, hdžez budže jím dovolene, poſledni ras ſwojich lubnych widžecž a jím poſlednje žalostne božemje do ſmjercze dacž.

Wysche žonow a džecži ſtejſeſche na wýzolej do poł ſpadanej muri farař Riečka. Wón njebeſche hisczeze wſchu nadžiju ſhubil. Tak wjele džela a woporow njemóžesche ſhubjenych bycž. Tak wjele próstrow a modlitwow njemóžesche psched Bohom njewuſkých ſchanych wostacž. Wón ſ měrom bjes hibanja kaž ſamjeútny ſtolp ſtejſeſche. Wón woči njewotwobroczo na drohu hladachu, po kotrež mějſeſche jeho pscheczel, nadžath wumóžnik, pschinicž.

A ſwónež ſaklincži, hróſbny ſwónež. Žeho ſwuki psches wutrobu rěſaja. Khétiſiſho a pschezo khétiſiſho jón ſwonja. Pod horu ſ kloſchtra druhi ſwónež ſaklincži. Sswójbam ſaſhudženych mužow je pschi tutym ſyngzenju, kaž by ſrej w jich žilach ſaſtala. Stoj to ſmjertnaj abo hréſchnikowaj ſwónežkaj. Tſi króčž ho wonaj ſwonitaj. Hdžž ſtaj tſecži króčž wuklincžaloj, je ſchecž čłowſkých živjenjow ſhubjenych.

Minuth pomałku jena po druhej ſańdu. Hróſbne bubnowanie ſawrjeſka. Woſazy ſ twjerdzisny czehnjeja. Woni moja ſhibjenzu wot wſchich koſow wobſamknycz a wobkadžicž. Mnichojo ſpěwaja ſhutny a ſrudny ſmjertny khérluſh.

Faſtowwe durje ho wotewrja. Kommandant twjerdzisny ſ jatym ſtupi. Sa nim du mužojo wójnskeho ſuda, kotrž ſu ſurowe wuſhudženie wotedaſi. ſsmjertny wuſhud ho prjódkežita. ſchecžo njeſbožowni na njón ſ měrom a ſ podažom poſkuchaja. Czaſnik na poł džecžacž bije. Hisczeze poł hodžin. W džecžich hodžinach je wſcho nimo.

Na dobo naſtanje wonka wołanje. Wone je daloke, jara daloke. Wone bliže a bliže pschindže. „Gastanče!“ ſo woła, „něſhco dobre ho bliži.“ Žony wótsje ſakſchicža a džerža ſwoje džecži wýzko. „Hdže, hdže?“ tak wſchitzu wołaja a jedyn druhého ſ wocžakanjom do předka ſuwa a ſtorka. Farař mjeſcžo a ſ tſchepetaje ſu ſtoku na drohu poſkuje. Prochowa mróčzel ho wysche njeho ſběha. Wonka ſo bôle a bôle pschiblizuje. Jedyn wós ſ leczazej ſpěchnoſcžu jédže, wot dweju roſpocženeju konjow czehnjeny. Wſchitlich wocži ſu ſ njeſejerpliwy ſedženjom na tutón wós wobrocženej. Žane ſkowęcko ſo njeſejerptnje. Skóncžne poſduſhene bórbotanje naſtanje. „Wón tu je, wón tu je!“ Tak juſka na dobo ſ jenym hloſhom czaſoza ſudowa hromada. Haj, wón tu je, nadobny hrabja Berchthold. Wón we woſu ſtejo ſ bělym rubiſhkom ſiwa. Wón wulke piſmo poſběhuje, ſotrež ho we ſkóncžnym ſwětle naſdala blyſcze. Kóždži widži rubiſhko a piſmo. „Wón dýrbí hnadi a pomož pschinjescž; duž jemu napschecžo!“ Tak klineži ſ huby zyloho mnohotneho luda. Tyžaz po drósh czeřja, napschecž woſej, ſo byčku hrabju witali a nadžatu wjeſeſku poſjescž ſkyſcheli.

„Hnada!“ woła hrabja. „Hnada! hnada!“ tak juſka tyžaz hloſhov ſa nim. „Tu macze khézorowy wulka“, nadobny muž praji. Njeſbožowni ſu wumozjeni, naſcha próza, naſche modlitwy ſo podarmo ſtale njeſju.“ Š tutym ſkowami wón kaž bjes mozow do rukow ſwojego pschecžela padnje, ſotrež běſche połny radoſcže jemu napschecžo ſhwatal. „Mój luby hrabja!“ ſaſola farař, „wý ſeže naſhemu městu wulke ſbože, w poſlednjej hodžinje ſeže pomož a wumozjenje wbohim ſaſhudženym pschinjefli!“

Lud ſo ſ wjeſeloscžu a radoſcžu ſ woſu nadobneho hrabje czeſhceſche. Woni jeho ſ woſa wuſběhnychu a jeho na twjerdzisny donjeſechu. Tu wobjimachu wumozjeni ſchecžo jecži ſwoje žony a džecži. Š měrom džecži ſarař psches juſkazy lud. Wón wjeſeſche tych ſchecžoch wumozjenych ſ hrabi. A jako woni ſ džakom psched ſwojim wumozjerjom na koſena padžechu, jako jich žony a džecži ſe kyłami wjeſeloscže jemu ružy napschecžo wupſchestrjechu, a zyly lud jemu ſhwalbu ſpěwasche, dha doſta nadobny muž bohate myto a ſlodi džak ja ſwoju luboſcž a ſtěrnoſcž. Popołdnju teho ſameho dnja czaſhnychu ſchecžo wuſwobodženi, bohacze wobdarjeni, ſe ſwojimi žonami a džecžimi wjeſeſle do ſwojeje domiſny.

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Poſelnik naſcheho lutherſkeho knihowneho towařiſta, knjeg Henka, je ſo na pucž podaſl a pschelhodžuje naſche herbske woſhady ſ rjanymi natwarjazymy knihemi. Ssobuſtawny knihowneho towařiſta ſa ſwojí letny pschinioſch ſnihu, wot towařiſta wudatu, doſtanu. Wón ma tež druhé rjane knihi ſobu, ſotrež móža ſebi ſſerbia ſupicž. Woſebje ſo te knihi hodža jako poſledni kmotsjazý dor, ſotrež móža kmotsja ſwojim mótkam ſ poſlednemu ſelenemu ſchtwórkę darcz. Hdžž poſelnik do herbskich domow pschinidže, móža ſo tež ſſerbia, kotrž hisczeze ſobuſtawny naſcheho towařiſta njeſju, jako tajke ſapiſacž dacž. Létny pschinioſch wučini 1 hr.

Zyrlwinſke poſjescž ſ Rakečzanskeje woſhady 1909. Narodow 96, mjes nimi 12 njemandželskich a 3 morwonorodžene. Spowjednych 4264, 3326 ſſerbow a 808 Němzow. Wopra-wienjow běſche 130. Pschipowjednych 38 porow, werowaných 32. Semrjethch běſche 57.

Dalishe dobrovolne dary ſa wbohe armeniſle ſyroth:

Š Nožacžanskeje woſhady psches ſ. far. Wiczasa:

M. M.	20 hr.	— np.
M. M.	2 "	40 "

Gromadže: 22 hr. 40 np.

W mjenje wbohich ſyrotow wutrobu džak.

Gólcž, redaktor.